

PRIPOROČILO SVETA**z dne 22. junija 2018****za odpravo znatnega ugotovljenega odklona od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja v Romuniji**

(2018/C 223/02)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽¹⁾ in zlasti drugega pododstavka člena 10(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 121 Pogodbe države članice spodbujajo zdrave javne finance v srednjeročnem obdobju s koordinacijo gospodarskih politik in večstranskim nadzorom, da se prepreči pojav čezmernega javnofinančnega primanjkljaja.
- (2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in za močno trajnostno rast, ki pospešuje ustvarjanje delovnih mest.
- (3) Svet je 16. junija 2017 Romuniji priporočil ⁽²⁾, naj sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da nominalna stopnja rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov ⁽³⁾ v letu 2017 ne bo presegla 3,3 % BDP, kar ustreza letni strukturalni prilagoditvi v višini 0,5 % BDP, s čimer bo država na ustrezni prilagoditveni poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja. Svet je 5. decembra 2017 ugotovil, da Romunija ni sprejela učinkovitih ukrepov v odgovor na priporočilo Sveta z dne 16. junija 2017. Na podlagi tega je Svet je 5. decembra 2017 Romuniji izdal revidirano priporočilo ⁽⁴⁾, naj sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da nominalna stopnja rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov v letu 2018 ne bo presegla 3,3 %, kar ustreza letni strukturalni prilagoditvi v višini 0,8 % BDP.
- (4) Glede na napoved Komisije iz spomladi 2018 in podatkov o realizaciji iz leta 2017, ki jih je potrdil Eurostat, je rast neto primarnih javnofinančnih odhodkov v letu 2017 precej presegala referenčno vrednost za odhodke, kar kaže na zelo velik znaten odklon (in sicer odklon v višini 3,3 % BDP). V letu 2016 se je strukturalni saldo z vrednosti -2,1 % BDP poslabšal na -3,3 % BDP, kar prav tako kaže na zelo velik znaten odklon od priporočene strukturalne prilagoditve (in sicer odklon v višini 1,7 % BDP). Na velikost odklona, ki jo kaže strukturalni saldo, negativno vplivata višja ocena potencialne rasti BDP v primerjavi s srednjeročnim povprečjem, ki je podlaga za referenčno vrednost za odhodke, ter zmanjšanje javnih naložb, ki je zglajeno v referenčni vrednosti za odhodke. Ne glede na to razliko oba kazalnika potrjujeta znaten odklon od zahtev iz preventivnega dela Pakta za stabilnost in rast v letu 2017.
- (5) Komisija je ob upoštevanju celovite ocene z dne 23. maja 2018 menila, da v Romuniji obstaja znaten odklon od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja, in Romuniji izdala opozorilo v skladu s členom 121(4) Pogodbe in prvim pododstavkom člena 10(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.
- (6) V skladu z drugim pododstavkom člena 10(2) Uredbe (ES) št. 1466/97 bi moral Svet v enem mesecu od datuma sprejetja opozorila na zadevno državo članico nasloviti priporočilo, naj sprejme potrebne ukrepe politik. V Uredbi (ES) št. 1466/97 je predvideno, da se v priporočilu državi članici določi največ petmesečni rok za odpravo odklona. Na tej podlagi se zdi rok 15. oktober 2018, v katerem mora Romunija odpraviti odklon, primeren. Romunija bi morala v navedenem roku poročati o ukrepih, ki jih je sprejela v odgovor na to priporočilo.

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

⁽²⁾ Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2017 za odpravo znatnega ugotovljenega odklona od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja v Romuniji (UL C 216, 6.7.2017, str. 1).

⁽³⁾ Neto primarne javnofinančne odhodke sestavljajo vsi javnofinančni odhodki brez odhodkov za obresti, odhodkov za programe Unije, v celoti izravnanih s prihodki iz skladov Unije, in nediskrecijskih sprememb pri odhodkih za nadomestila za brezposelnost. Nacionalno financirane bruto investicije v osnovna sredstva so zglajene na obdobje štirih let. Diskrecijski ukrepi na strani prihodkov ali zakonsko določena povečanja prihodkov so vračunani. Enkratni ukrepi na strani prihodkov in na strani odhodkov so pobotani.

⁽⁴⁾ Priporočilo Sveta z dne 5. decembra 2017 za odpravo znatnega ugotovljenega odklona od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja v Romuniji (UL C 439, 20.12.2017, str. 1).

- (7) Na podlagi napovedi proizvodne vrzeli iz napovedi Komisije iz spomladi 2017 bo Romunija v letih 2018 in 2019 ostala v obdobju normalnih gospodarskih razmer. Delež javnega dolga Romunije je pod pragom 60 % BDP. Zato minimalni zahtevani strukturni napor, ki ga določata Uredba (ES) št. 1466/97 in skupno dogovorjena prilagoditvena matrika iz Pakta za stabilnost in rast, ki upošteva prevladujoče gospodarske razmere in morebitne pomisleke glede vzdržnosti, tako za leto 2018 kot za leto 2019 znaša 0,5 % BDP.
- (8) Strukturni primanjkljaj Romunije se je v letu 2016 povečal za 2,1 % BDP in v letu 2017 za 1,2 % BDP na 3,3 % BDP v letu 2017. Zahtevo po minimalni prilagoditvi bi moral dopolnjevati dodaten in vztrajen napor, potreben za popravo kumulativnega odklona in vrnitev Romunije nazaj na ustrezno prilagoditveno pot po spodrslijah v letih 2016 in 2017. Glede na obseg ugotovljenega znatnega odklona od priporočene prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja se zdi ustrezen dodaten napor v višini 0,3 % BDP, ki bo pospešil prilagoditev za doseg srednjeročnega proračunskega cilja.
- (9) Zahtevano izboljšanje strukturnega salda za 0,8 % BDP v letih 2018 in 2019 je skladno z nominalno stopnjo rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov, ki v letu 2018 ne presega 3,3 %, v letu 2019 pa ne 5,1 %.
- (10) Napoved Komisije iz spomladi 2018 v letu 2018 predvideva nadaljnje poslabšanje strukturnega salda za 0,4 % BDP, v letu 2019 pa za dodatnih 0,4 % BDP. Zato strukturno izboljšanje v višini 0,8 % BDP v letih 2018 in 2019 pomeni potrebo po sprejetju ukrepov s skupnim strukturnim rezultatom 1,2 % BDP v letu 2018 in dodatnih ukrepov s strukturnim rezultatom 1,2 % BDP v letu 2019 v primerjavi s sedanjim izhodiščem v napovedi Komisije iz spomladi 2018.
- (11) Napoved Komisije iz spomladi 2018 predvideva, da bo javnofinančni primanjkljaj v višini 3,4 % BDP v letu 2018 in 3,8 % BDP v letu 2019, kar presega referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe. Zahtevana strukturna prilagoditev se zdi primerna tudi zato, da se zagotovi, da Romunija v letih 2018 in 2019 z nekaj manevrskega prostora izpolnjuje referenčno merilo 3 % BDP iz Pogodbe.
- (12) Dejstvo, da Romunija ni ukrepala po prejšnjih priporočilih za odpravo ugotovljenega znatnega odklona, in tvegaje, da bo referenčno merilo iz Pogodbe preseženo za 3 % BDP, zahtevata takojšnje ukrepanje za ponovno vrnitev proračunske politike Romunije na preudarno pot.
- (13) Primerno je, da se to priporočilo objavi.
- (14) Za doseganje priporočenih proračunskih ciljev je ključnega pomena, da Romunija sprejme in dosledno izvaja potrebne ukrepe ter pozorno spremlja gibanje tekočih odhodkov –

PRIPOROČA, NAJ ROMUNIJA:

- (1) sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da nominalna stopnja rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov v letu 2018 ne bo preseгла 3,3 % BDP in v letu 2019 ne 5,1 % BDP, kar ustreza letni strukturni prilagoditvi v višini 0,8 % BDP v vsakem letu, s čimer bo država članica na ustrezni prilagoditveni poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja;
- (2) uporabi morebitne nepričakovane koristi za zmanjšanje primanjkljaja; ukrepi za konsolidacijo proračuna bi morali zagotoviti trajno izboljšanje strukturnega salda sektorja država brez oviranja rasti;
- (3) Svetu do 15. oktobra 2018 poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi tega priporočila; v poročilu bi bilo treba navesti dovolj podrobno opredeljene in verodostojno napovedane ukrepe, vključno s proračunskim vplivom vsakega od njih ter posodobljene in podrobne proračunske projekcije za obdobje 2018–2019.

To priporočilo je naslovljeno na Romunijo.

V Luxembourg, 22. junija 2018

Za Svet

Predsednik

V. GORANOV